

Tuottavuusbarometri 2025

Tiedonkeruu ja otanta

Tiedonkeruu

- Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluiden ja sähköisen kyselyn yhdistelmänä syys-lokakuussa 2025.

Kohderyhmä & vastausmäärä

- Tutkimuksen kohderyhmän muodostivat suomalaiset yritykset pois lukien yhden hengen yritykset.
- Tutkimukseen vastasi **629 yrityspäättäjää**. Puhelinhaastatteluita tehtiin 504 kpl, avoimen linkin kautta vastasi 2 ja sähköpostikutsun kautta lomakkeen täytti 123 vastaajaa.

Toteutus

- Innolink (Tutkimustalo Bondata)

Tuottavuuden kuvaaminen vastaajille

Tuottavuus kuvaa sitä, kuinka tehokkaasti ja tuloksekkaasti tavaroita ja palveluja tuotetaan.

Tuottavuus paranee, jos samalla tuotantopanosten määrällä saadaan kasvatettua tuotantoa tai jos samaan tuotantomäärään päästään käyttämällä aikaisempaa vähemmän tuotantopanoksia. Pitkällä aikavälillä tuottavuuden kasvu on tärkein taloudellisen kasvun taustatekijä.

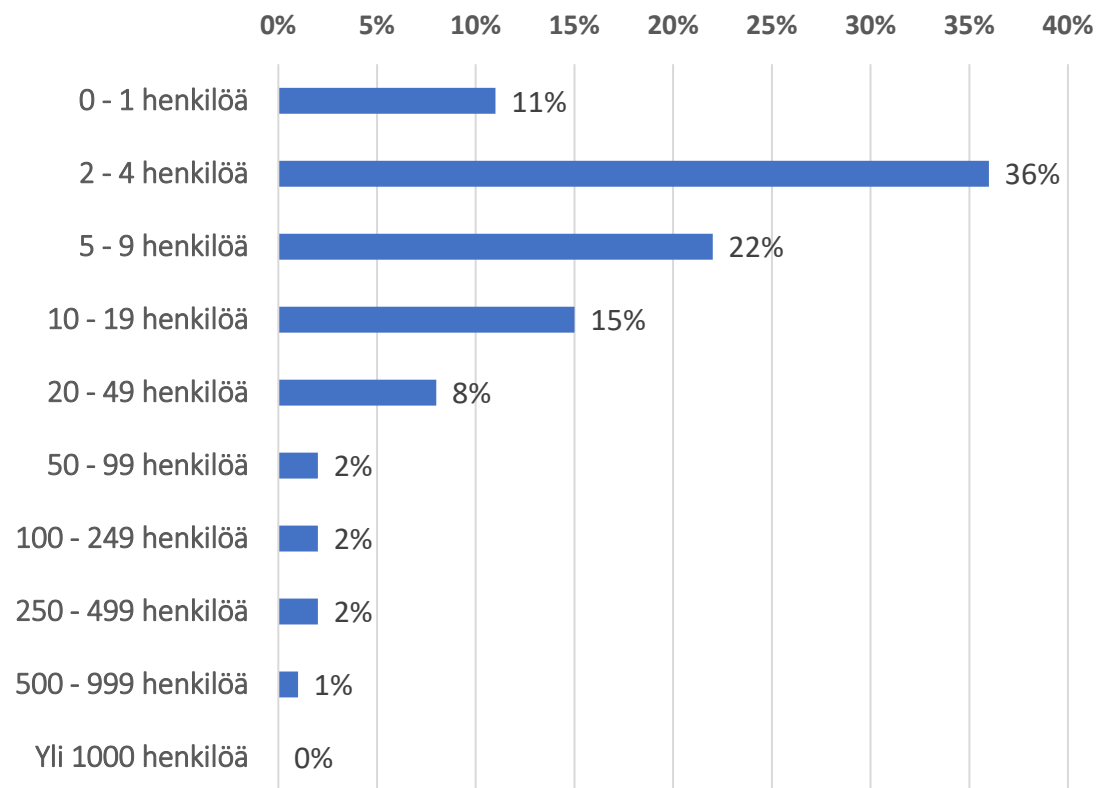
Tuottavuuden kasvun avulla yritys kykenee hidastamaan kustannusten kasvua, parantamaan kilpailukykyä ja palkanmaksukykyä, turvaamaan työpaikkojen säilymisen sekä muuttamaan työn luonnetta ja aikaansaamaan rakennemuutoksia.

Tutkimuksessa mukana edustava otos suomalaisista yrityksistä

Suomessa 96,5 % yrityksistä työllistää alle 10 henkeä.

Otoksessa korostuvat voimakkaasti pienimmät yritykset, mutta **mukana on yrityskantaa suuremmalla osuudella näkemyksiä yli 10 henkeä työllistäväistä yrityksistä.**

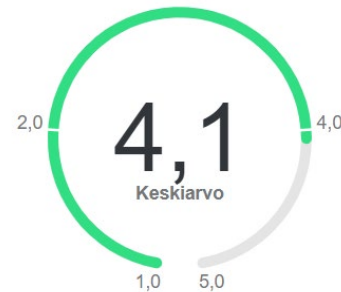
Yksinyrittäjät eivät ole mukana otoksessa.

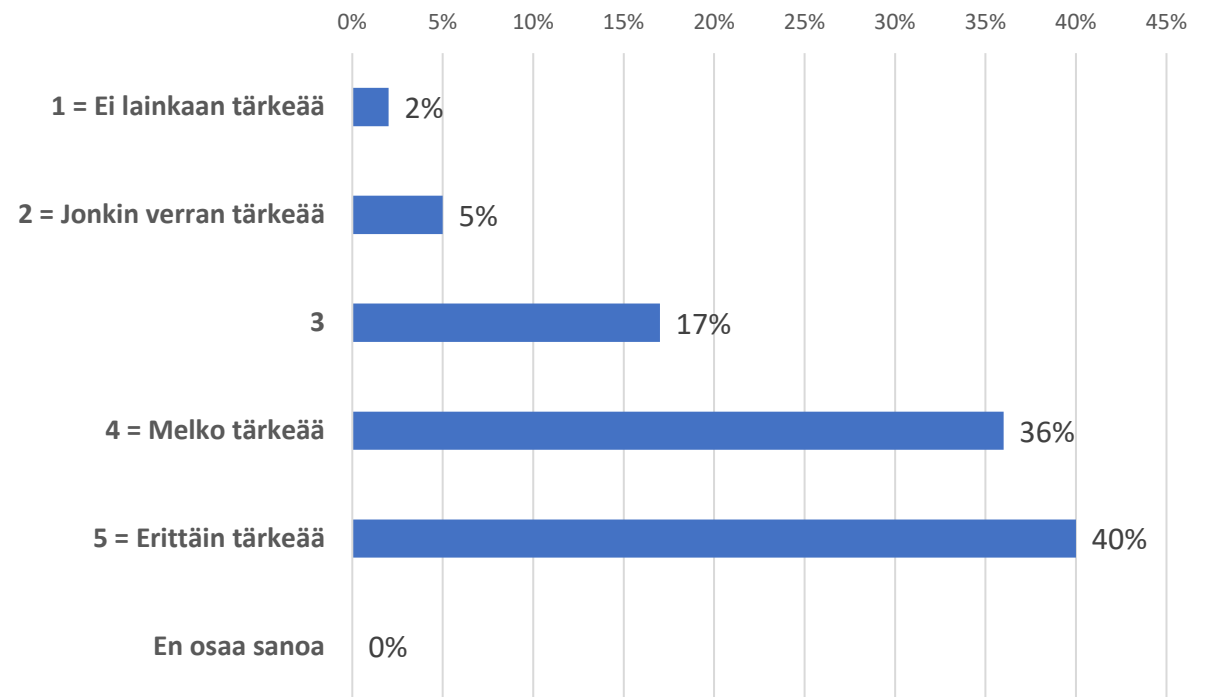
76 % pitää työn tuottavuuden lisäämistä tärkeänä

Työn tuottavuuden merkitys kasvaa yrityksen kokoluokan mukaan.

Pienimmän liikevaihdon yrityksistä (alle 200 000 €) joka kolmas pitää korkeintaan kohtalaisen tärkeänä työn tuottavuuden lisäämistä toiminnan kehittämisessä ja kannattavuuden parantamisessa (arviot 1-3).

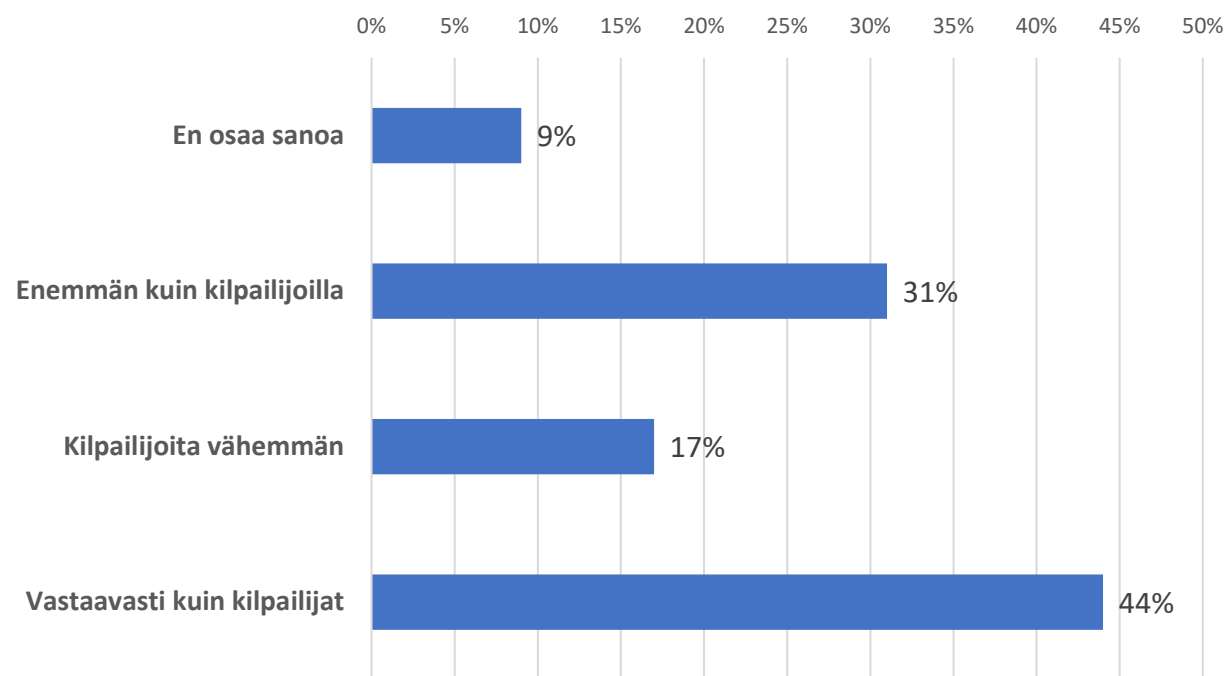
Kuinka tärkeää työn tuottavuuden lisääminen on yrityksenne toiminnan kehittämisessä ja kannattavuuden parantamisessa juuri nyt? n=622

Vajaa kolmannes kokee investoineensa kilpailijoita enemmän tuottavuuden lisäämiseen

- Pienimmän liikevaihdon yrityksillä (alle 200 000 €/v) yleisin vastausvaihtoehto on *kilpailijoita vähemmän*, kuitenkin jo seuraavassa kokoluokassa vaihtoehdon osuus on merkittävästi pienempi.
- Mitä suurempi organisaatio on kyseessä, sitä yleisemmin koetaan investoitaneen enemmän mitä kilpailijat.
- Toimialoista keskiarvoa korkeammalla ICT ja teollisuus.

Koetteko, että yrityksessänne on investoitu viimeisen viiden vuoden aikana tuottavuuden lisäämiseen n=628

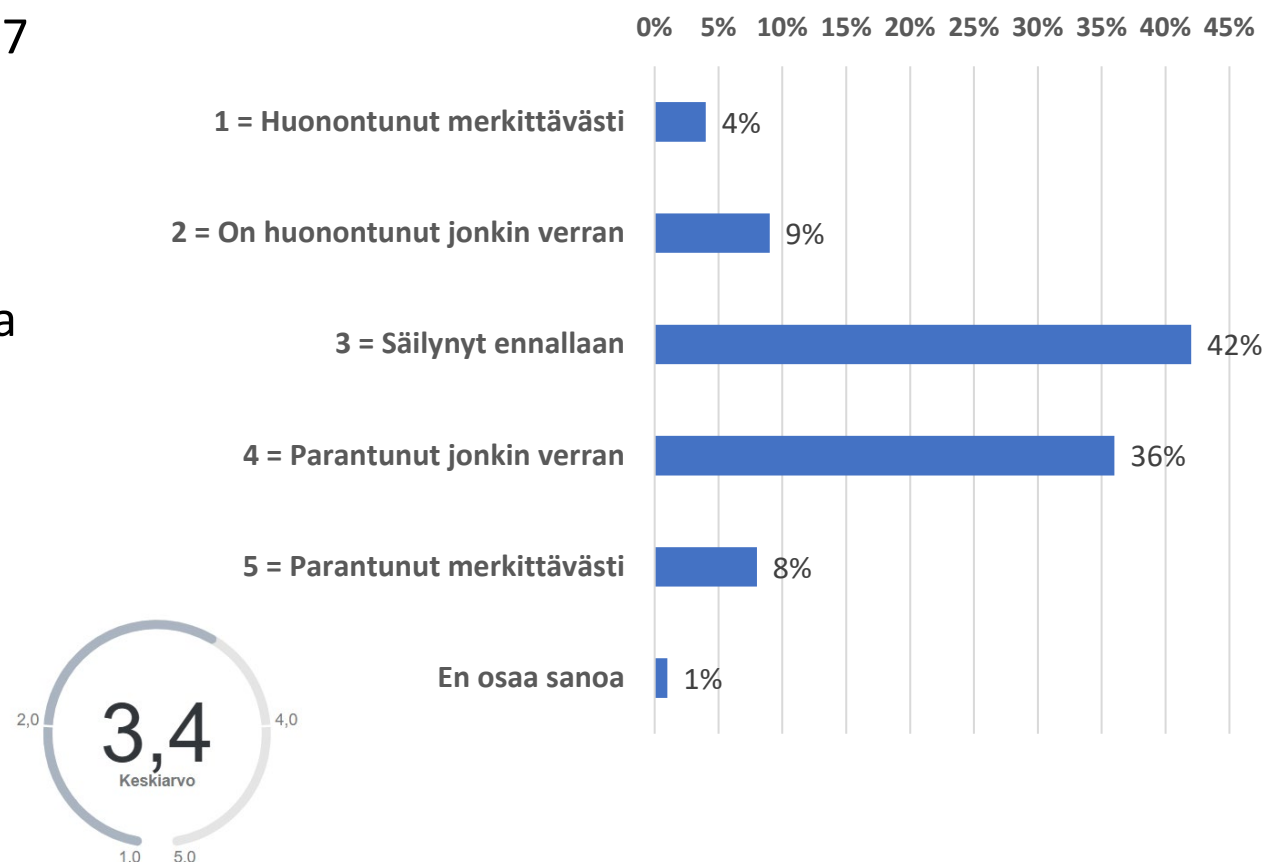
44 % arvioi tuottavuuden parantuneen

Viimeisen vuoden aikana työn tuottavuuden paranemista kokevia on erityisesti yli 50 henkeä työllistävien yritysten keskuudessa (67 %), alle 10 hengen yrityksillä käsitys tuottavuuden paranemisesta on selvästi tätä matalammalla tasolla (41 %).

ICT (66 %) sekä tukku- ja vähittäiskauppa (52 %) toimialoilla ylletään selvästi keskiarvoa korkeampiin lukemiin tuottavuuden parantumisessa.

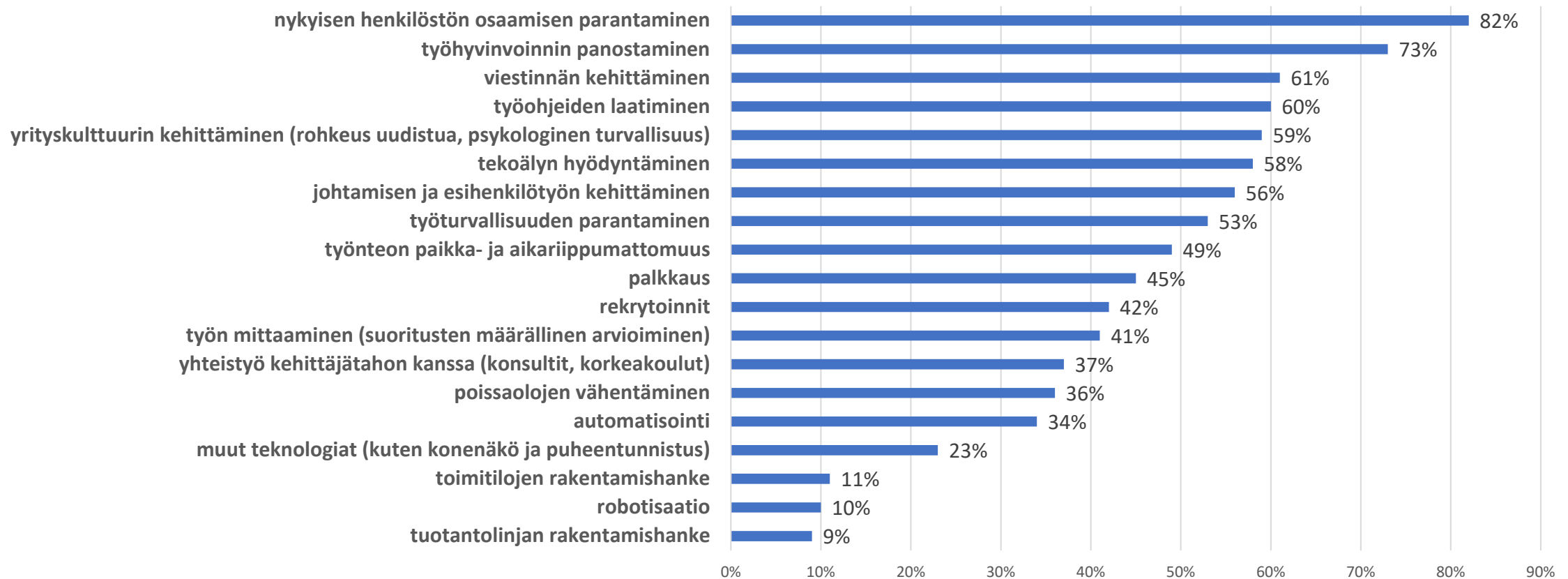
Rakentamisen toimialalla keskiarvo 3,0.

Työn tuottavuus on yrityksessänne viimeisen vuoden aikana mielestänne n=629

Henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin panostaminen yleisintä

Onko yrityksessänne panostettu seuraaviin tuottavuutta parantaviin asioihin viimeisen vuoden aikana? n=632

Toimialojen välillä eroa

TOIMIALAN MUKAAN	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	Kiinteistöalan toiminta	Muu palvelutoiminta	Rakentaminen	ICT	Teollisuus	Tukku- ja vähittäiskauppa	Muut
automatisointi	26 %	43 %	37 %	22 %	72 %	39 %	21 %	31 %
johtamisen ja esihenkilötyön kehittäminen	38 %	60 %	60 %	54 %	56 %	55 %	48 %	61 %
muut teknologiat	36 %	30 %	22 %	15 %	26 %	17 %	27 %	24 %
nykyisen henkilöstön osaamisen parantaminen	83 %	85 %	87 %	76 %	91 %	76 %	83 %	82 %
palkkaus	36 %	43 %	54 %	49 %	56 %	40 %	40 %	42 %
poissaolojen vähentäminen	31 %	33 %	31 %	43 %	35 %	41 %	38 %	36 %
rekrytoinnit	38 %	40 %	43 %	44 %	37 %	37 %	44 %	47 %
robotisaatio	7 %	3 %	10 %	6 %	16 %	22 %	6 %	7 %
tekoälyn hyödyntäminen	76 %	70 %	69 %	54 %	84 %	45 %	58 %	47 %
toimitilojen rakentamishanke	7 %	10 %	12 %	10 %	16 %	9 %	8 %	15 %
tuotantolinjan rakentamishanke	2 %	8 %	3 %	6 %	7 %	26 %	8 %	8 %
työhyvinvoinnin panostaminen	79 %	70 %	77 %	69 %	74 %	66 %	69 %	79 %
työn mittaaminen	38 %	35 %	41 %	42 %	49 %	42 %	35 %	40 %
työnteon paikka- ja aikariippumattomuus	62 %	45 %	61 %	35 %	77 %	30 %	56 %	49 %
työohjeiden laatiminen	62 %	60 %	57 %	58 %	65 %	67 %	46 %	63 %
työturvallisuuden parantaminen	38 %	45 %	46 %	65 %	37 %	68 %	54 %	53 %
viestinnän kehittäminen	64 %	63 %	67 %	55 %	65 %	59 %	50 %	64 %
yhteistyö kehittäjätahon kanssa	36 %	40 %	36 %	28 %	58 %	33 %	21 %	44 %
yrityskulttuurin kehittäminen	55 %	55 %	73 %	47 %	65 %	60 %	58 %	58 %

Tuottavuus avoimissa vastauksissa

Yrityksissä tuottavuutta on parannettu digitalisaation ja automaation avulla, prosessien kehittämisellä, investoinneilla, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin tukemisella sekä myynnin ja markkinoinnin tehostamisella. Lisäksi mainittiin verkostoyhteistyö ja kustannusten karsiminen.

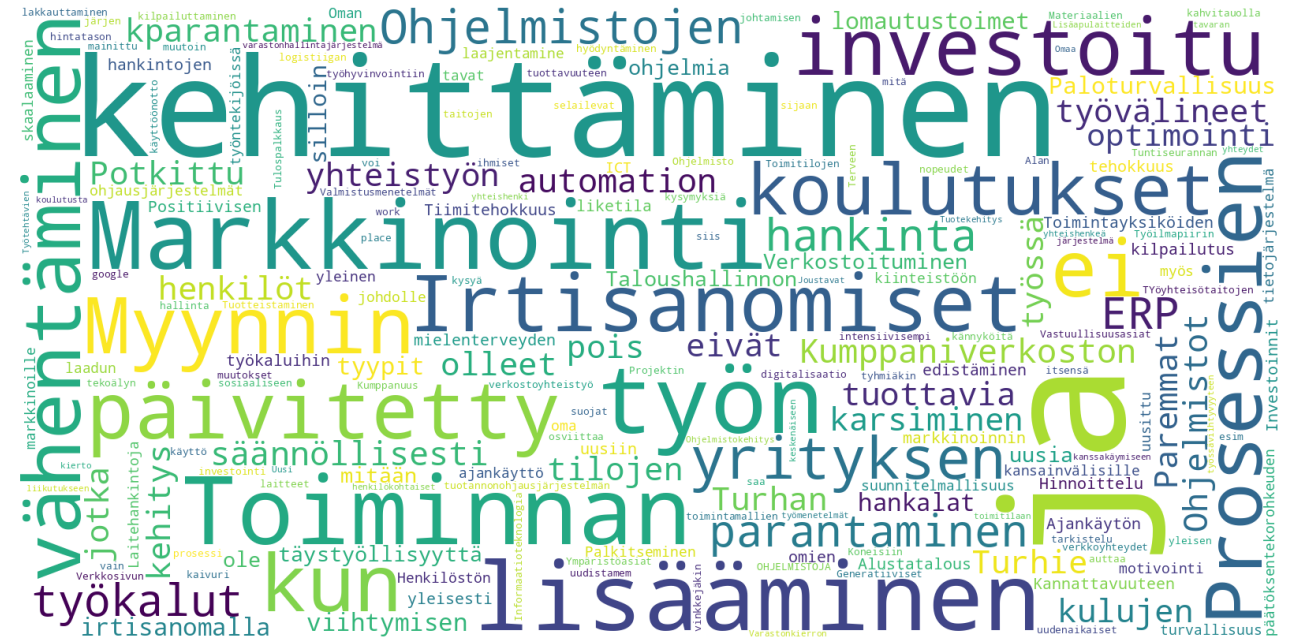
”Toimitilojen logistiikan parantaminen”

”Tulospalkkaus” ”Alustatalous”

”Henkilöstön päätöksentekorohkeuden lisääminen”

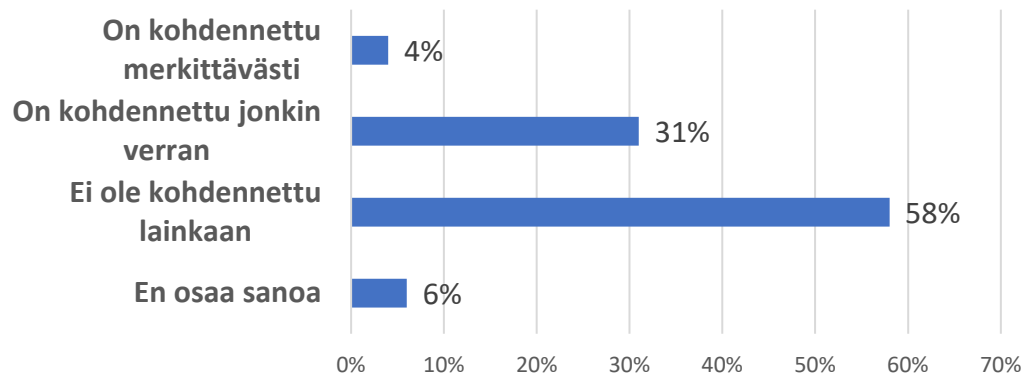
”Ylipäätään vahva toimialan muutoksesta johtuva tehostaminen, yrityksen fokuointi ydinliiketoimintaan”

”Generatiiviset työkalut, google work place -työkalut, voi kysyä tyhmiäkin kysymyksiä ja auttaa tuottavuuteen, saa vinkkejäkin ja osviittaa”

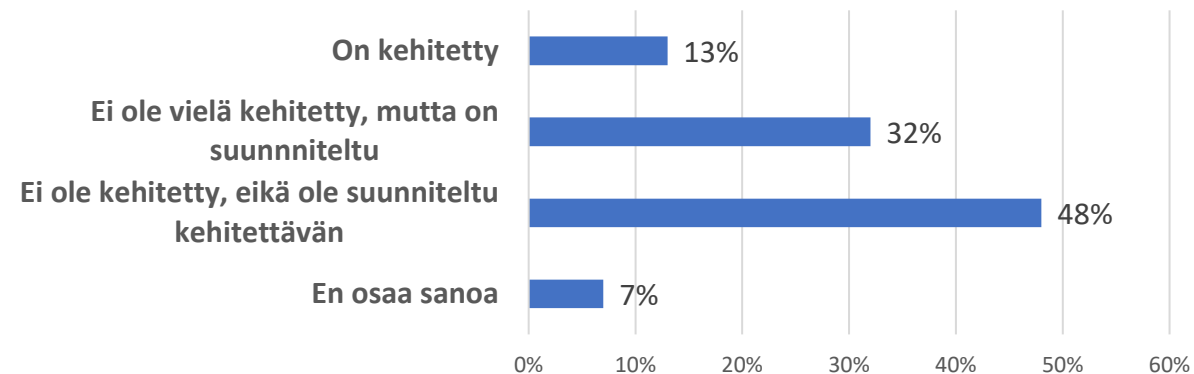

Reilu kolmannes on hyötynyt tekoälyn käytöstä

Onko yrityksessänne kohdennettu tekoälyn käytön johdosta vapautunutta resurssia tuottavuutta parantavasti? n=619

Onko yrityksessänne kehitetty henkilöstön osaamista tekoälyn käytön johdosta vapautuneen resurssien uudelleensuuntaamiseen tuottavuutta parantavasti? n=619

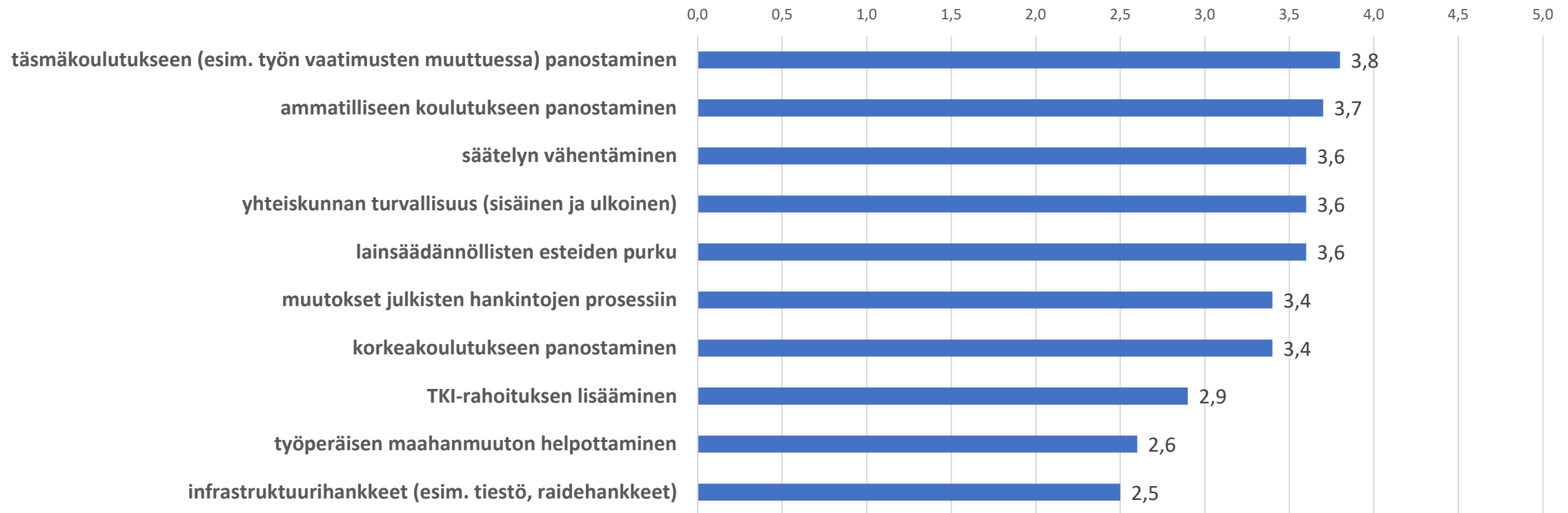
Mikäli tekoäly on viimeisen vuoden aikana ollut panostuskohteena, hyödyntäneiden osuus nousee 55 %:iin. Yli 50 hengen yrityksistä puolet kokee, että tekoälyn käytön johdosta vapautunutta resurssia on kohdennettu tuottavuutta parantavasti. Vastaava osuus alle 10 hengen yrityksillä on 34 %.

→ Tuottavuuden näkökulmasta on tarvetta vapautuneen resurssin tehokkaammalle kohdentamiselle.

Yhteiskunnan toimet

Miten tärkeitä seuraavat yhteiskunnan toimet olisivat mielestäsi yrityksenne toiminnan tuottavuuden lisäämiseksi?

n=629

Avoimia vastauksia annettiin runsaasti

Verotus ja taloudelliset kannustimet

Suuri osa vastaajista painotti verotuksen keventämistä eri tasoilla (yritysverotus, arvonlisävero, osinkoverotus) sekä investointien ja rahoituksen helpottamista. Esille nousi myös toive verotuksellisista ratkaisuista, jotka tukisivat yrittäjyyttä ja innovaatiota.

Byrokratian ja sääntelyn vähentäminen

Huoli hallinnollisesta kuormasta: lupaprosessien, viranomaiskaavakkeiden ja EU-sääntelyn koettiin vievän aikaa ja resursseja. Erityisesti pk-yritysten näkökulmasta vastuullisuusraportointi ja monimutkainen sääntely nähtiin tuottavuutta jarruttavina tekijöinä.

Työmarkkinoiden ja rakenteiden joustavoittaminen

Useat vastaajat ehdottivat työmarkkinasopimusten uudistamista, irtisanomisen helpottamista ja työnantajan aseman parantamista, jotta rekrytointiriski pienenee. Lisäksi mainittiin esimerkiksi työaikasääntelyn joustavoittaminen ja nuorten miesten hyvinvoinnin parantaminen.

Yhteiskunnan toimien tärkeys – keskiarvot

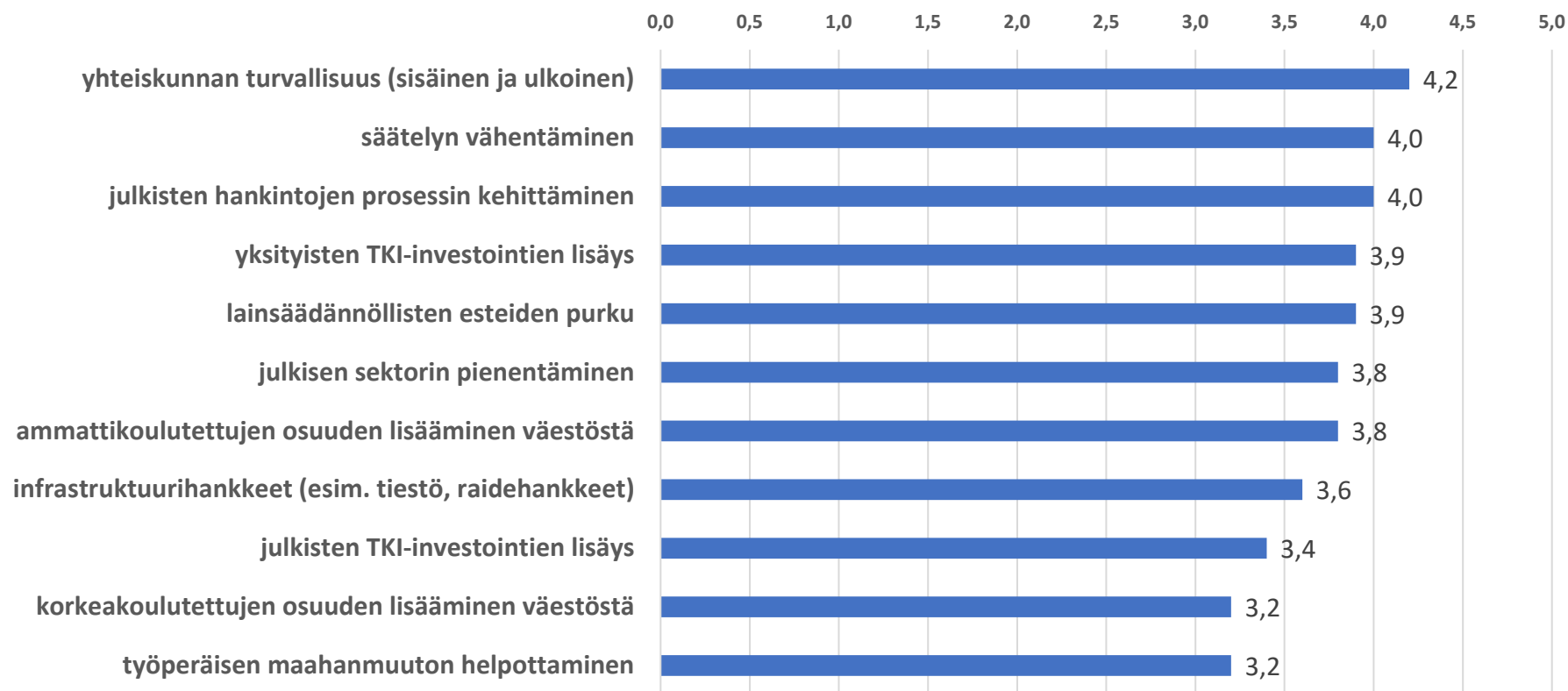
Miten tärkeitä seuraavat yhteiskunnan toimet olisivat mielestäsi yrityksenne toiminnan tuottavuuden lisäämiseksi?

Asteikko: 1 = ei lainkaan tärkeää ... 5 = erittäin tärkeää

TOIMIALAN MUKAAN	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	Kiinteistö-alan toiminta	Muu palvelu-toiminta	Rakenta-minen	ICT	Teollisuus	Tukku- ja vähittäis-kauppa	Muut
ammattilliseen koulutukseen panostaminen	3,1	3,9	3,5	3,7	3,3	4,1	3,6	3,6
infrastruktuurihankkeet	2,5	2,6	2	2,9	2,0	2,7	2,7	2,6
korkeakoulutukseen panostaminen	4	3,2	3,5	3,1	3,8	3,3	3,4	3,3
lainsäädännöllisten esteiden purku	3,4	3,7	3,4	3,7	3,5	3,6	3,8	3,5
muutokset julkisten hankintojen prosessiin	3,7	3,5	3,3	3,8	3,7	3	3,5	3,3
säätelyn vähentäminen	3,3	3,8	3,3	3,7	3,5	4	3,9	3,6
täsmäkoulutukseen panostaminen	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,9	3,7	3,8
TKI-rahoituksen lisääminen	3,4	2,5	2,9	2,7	3,6	3,2	2,6	2,9
työperäisen maahanmuuton helpottaminen	2,6	2,6	2,7	2,4	2,8	2,6	2,9	2,5
yhteiskunnan turvallisuus	3,5	3,8	3,4	3,7	3,5	3,6	3,9	3,7

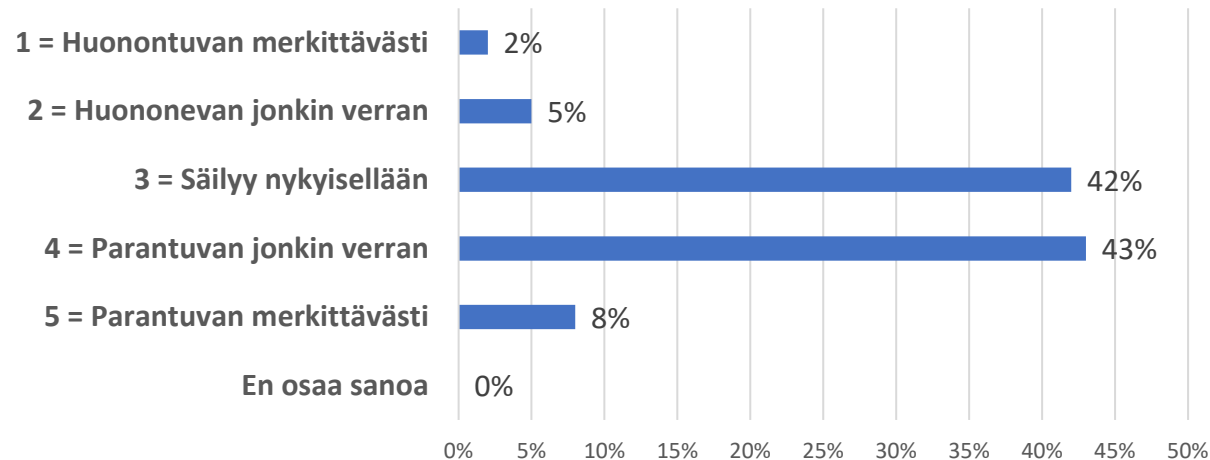
Tärkeää tuottavuuden lisäämiseksi

Miten tärkeitä seuraavat tekijät olisivat mielestäsi yleisesti tuottavuuden lisäämiseksi Suomessa? n=627

Yli 50 % arvioi tuottavuuden paranevan

Ennustatteko yrityksenne tuottavuuden seuraavan vuoden aikana n=614

Tuottavuuden paranemisen arviot olivat positiivisimpia suurimmilla yrityksillä (yli 10 Me 68 %, yli 50 hlö työllistävät 68 %) ja ICT ja tukku- ja vähittäiskauppa-aloilla 72 %.

Heikoimmat tulevaisuuden näkymät on rakentamisen toimialalla – vain 38 % näkee tuottavuuden paranevan.

Toimiala	Keskiarvo
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	3,4
Kiinteistöalan toiminta	3,5
Muu palvelutoiminta	3,6
Muut	3,4
Rakentaminen	3,3
ICT	3,9
Teollisuus	3,6
Tukku- ja vähittäiskauppa	3,7

Liikevaihto	Keskiarvo
0 - 199 999 €	3,4
200 000 - 399 999 €	3,4
400 000 - 999 999 €	3,5
1 000 000 - 1 999 999 €	3,4
2 000 000 - 9 999 999 €	3,6
Yli 10 000 000 €	3,7

Henkilöstömäärä	Keskiarvo
Alle 10 henkilöä	3,5
10 - 19 henkilöä	3,6
20 - 49 henkilöä	3,6
50 - 99 henkilöä	3,9
Yli 100 henkilöä	3,6

Toimiala: vähintään N40 / luokka.

Liikevaihto: vähintään N63 / luokka

Henkilöstömäärä: pienimmät luokat: 50-99 henkilöä (N12), yli 100 henkilöä (N36) .

YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

TUOTTAVUUDEN MERKITYS KASVAA YRITYKSISSÄ

 76%

pitää tuottavuuden lisäämistä yrityksessään **tärkeänä** juuri nyt.

 31%

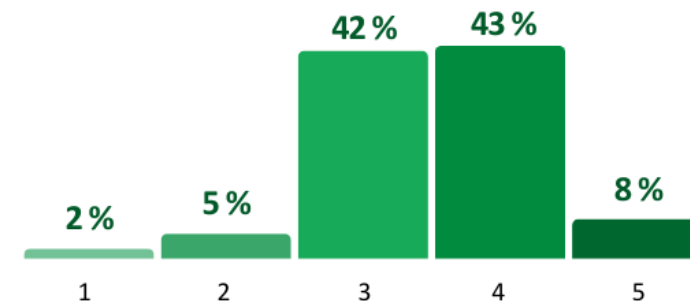
kertoo investoineensa **kilpailijoita enemmän** tuottavuuteen.

 44%

arvioi tuottavuuden **parantuneen** viimeisen vuoden aikana.

Työn tuottavuuden merkitys korostuu liikevaihdon ja henkilöstömäärän kasvaessa.

TUOTTAVUUS PARANEE

Yhteensä **51 % odottaa tuottavuuden paranevan** seuraavan vuoden aikana (4 ja 5).

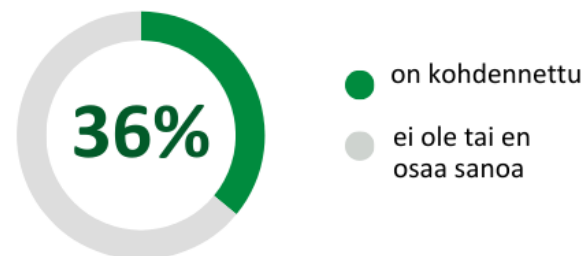
YRITYKSET PANOSTAVAT OSAAMISEEN

 osaamisen vahvistamiseen **82 %**

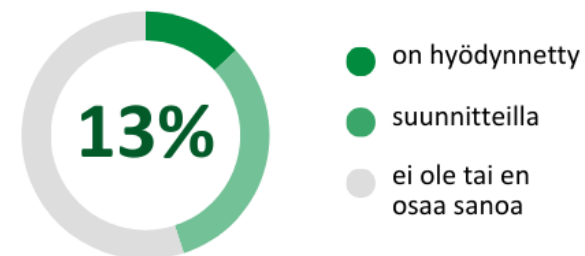
 työhyvinvointiin **74 %**

 viestinnän kehittämiseen **61 %**

TEKOÄLYSTÄ HYÖDYTÄÄN - KÄYTTÖ VIELÄ RAJALLISTA

36 % kohdentaa tekoälyn vapauttamaa aikaa tuottavuuteen.

13 % hyödyntää tekoälyn vapauttamaa aikaa henkilöstön kehittämiseen.

Johtopäätöksiä

Tekoälyn hyödyntämisessä parantamisen varaa, haasteita vapautuneen resurssin kohdentamisessa tuottavuutta parantavasti

Tekoälyn käyttö mahdollistaa tuottavuuden parantamisen erityisesti suuremmissa yrityksissä. Yli 50 hengen yrityksissä yli puolet koki tekoälyn käytön vapauttamien resurssien edesauttaneen tuottavuutta. Kuitenkin monilla yrityksillä on edelleen haasteita tekoälyn hyödyntämisessä sen käyttöönoton ja vapautuneen resurssin kohdentamisen tuottavuutta parantavasti. Myöskään yritysten henkilöstön osaamista ei ole juurikaan kehitetty, että resurssit saataisiin tehokkaasti uudelleensuunnattua. Tässä on kehittämistä laajalla rintamalla.

Alakohtaisia eroja tuottavuuden kehittämisessä

Tuottavuuden kehittämiseen tehtävät panostukset ja niiden vaikutukset vaihtelevat merkittävästi eri toimialojen välillä. ICT-alalla, samoin kuin tukku- ja vähittäiskaupassa, arvioitiin tuottavuuden olevan keskimäärin korkeampi johtuen mahdollisesti alan innovaatioherkkyydestä ja työn teknisyydestä. Vastaavasti eräät muut alat, kuten rakennusala, ovat jäljessä esimerkiksi tekoälyn ja resurssien uudelleensuuntaamisen hyödyntämisessä.

Osaajien myötä tuottavuus kasvuun

Yritysten omasta näkökulmasta ammatillinen ja täsmäkoulutus nousivat tärkeimpien tuottavuutta edistävien yhteiskunnan toimien joukkoon. Yritykset kokevat koulutuksen selvästi tärkeimmäksi teemaksi, jotta osaaminen vastaa työn muuttuvia tarpeita. Lisäksi yleisinä tuottavuutta lisäävinä tekijöinä nähdään Suomessa erityisesti yhteiskunnallinen turvallisuus, säätelyn vähentäminen ja julkisten hankintojen prosessin kehittäminen. Avoimissa vastauksissaan yrityspäättäjät korostivat erityisesti verotuksen keventämisen tärkeyttä.

Tulevaisuus nähdään varovaisen positiivisena

Yli puolet arvioi tuottavuutensa paranevan seuraavan vuoden aikana (huonontuvaksi kokevia 7 %). Tuottavuuden paranemisen arvioit olivat positiivisimpia suurimmilla yrityksillä ja ICT-alalla sekä heikoimmat rakennusosalalla. Kokonaistason arviot tuottavuuden kehittymisestä tulevaisuudessa luo positiiviset odotusarvot kasvulle. Yhteiskunnallista tukea kuitenkin tarvitaan, erityisesti koulutuksen osalta.

Lisätiedot tutkimustuloksista:

Tutkimusjohtaja Henna Hurttala

p. 0503297498

henna.hurttala@tts.fi

TTS Työtehoseura